

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Pessimæ artes, quibus diuitiæ atque nobilitas sæpe sunt quæsitæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

Vt pecuniae habeantur, profligatur fides, proditur patria, amittitur cælum, venditur anima diabolo, traditur Deus Iudeo. Neque enim satis est, Iudam hoc semel fecisse, adhuc hodie reperiuntur, qui ut nummos referant, deferunt hostiam consecratam, ad recutitos, impijs cultris conuulnerandam. Quis honor, quæ honestas, quæ nobilitas inesse potest auri argenteique sacculis, aut pædijs in hunc modum acquisitis? Et tamen quoties nobilitas non nisi his artibus comparatur?

Quod, apud puræ Latinitatis, sed non item puræ castitatis authorem Pandanus ostendit, qui lenocinijs mercede sortitus est Comitatum, & auream bullam sua nobilitatis posteritati nulla virtute comparatam demonstrauit. Cuius exemplo scriptor hæc subiungit.

In nobilitate multi sunt gradus, mi Mariane; & sanè, si cuiuslibet originem queras (sicut mea sententia fert) aut nullas nobilitates inuenias, aut admodum paucas, qua sceleratum non haberunt ortum. Cum enim hos dici nobiles videamus, qui dñitjs abundant, dñitiae verò raro virtutis sunt comites, quis non videri ortum esse nobilitatis degenerem? Hunc usura dirarunt: illum spolia: preditio[n]es alium: hic veneficijs distractus est: ille adulatio[n]ibus: huic adulteria lucrum prabent: nonnullis mendacia profundunt: quidam faciunt ex coniuge quantum: quidam ex natu: plerosque homicidia innant. Rarum est, qui in se dñitias congregant. Nemo fastum amplum facit, nisi qui omnes metit herbas. Congregant homines dñitiae multas; nec unde veniant, sed quæna multa veniant, querunt. Omnibus is versus placet:

Vnde habeas querit nemo: sed oportet habere.

Postquam verò plena est arca, tunc nobilitas poscitur: qua sic quesita, nobil est aliud, quam premium iniquitatis. Et paulò post. Non miror aureas vestes, equos, canes, ordinem famulorum, lautas mensas, mare moreas ades, villas, prædia, piscinas, iurisditiones, silvas: nam hac omnia stultus affequi potest, quem si quis nobilens dixerit, ipse fiet stultus. Hæc de nobilitate emta, non de illis, quos virtus, aut fortitudo bellica, scientia ué nobilitauerunt. Huius enim nobilitatis origo honore dignissima semper judicata est: empta autem nobilitas tanti facie[n]da est, quanti pecudia, quæ utique non ornat eos, à quibus fuit, per furta, aut fraudes comparata. Quæ cum ita sint, bona[m] merito Christus dñitias cum spinis comparauit, quæ & pul-

V.
Imperialis
Secretarius
in hist. de Eg-
ryalo.

E. christudine

34 Cap. IV. Misericordia in acquirendis, retinendis, & amittendis dñitij.

Matth. 13. 7. chritudine carent, & molestæ sunt rosas colligentibus, & denique vulnerant contrectantes. Longè sanè profundius aculeum imprimit diuitiæ, quibus incautè manus iniiciuntur. Vno verbo, pauper est, qui vult esse dñus; nec raro dum querit pecuniam, amittit vitam. Ita memorat Ioannes Nauclerus, Anno 1198. Richardum regem Angliæ, cum audiisset quendam militem Lemouicensis dicecisis in suo castro thesaurum magnum reperisse, cupiditate accensum, à vicecomite Lemouicensi, ad quem securitatis causa confugerat, militem repetijsse. Negatus est illi miles. Quare in dicto castro eum rex obsedit, thesauro potitus. Sed neque armam, neque militem, neque aurum cepit. Quippe cum calrum noctes diesque quateret, rexque ipse oppugnantibus instaret, sagitta istus interiit. Hoc habet, non thesaurum.

Lucan. lib. 3.
belli ciu.

Usque adeò solus ferrum, mortemq; timere
Auri nescit amor,

VI.

Durus cortex est nucis, sed eum vbi frergeris, dulcem nucleum repieres. An tales sunt diuitiæ? nequaquam: cum labore, & plerumque non sine scelere acquiruntur; cum sollicitudine, & raro sine iniquitate, possidentur; cum dolore, & saepe etiam desperatione, amittuntur. Quanta sit sollicitudo opes partas seruandi, testatur

Morat lib. 3. Horatius ita canens:

estm. od. 14.
Plaut. in Au-
lul.

Crescentem sequitur cura pecuniam.

Ostendit in Euclione Plautus. Quantis ille senex curis & intemperijs ollam auro fartam, de loco in locum identidem transfert? quam latebram nullam satis tutam putat? quantum oculos emissarios, vel in lusca & semicæca anu metuit? Nec sunt pauci eiusmodi Eucliones, qui thesauros defodiunt, aut tres fores opponunt, quinque seras appendunt. Nota fuit & Propertio hæc querela. Ita enim interitum cuiusdam deflet.

Propert. lib. 3.
eleg. 6.

Ergo sollicita tu causa pecunia vita es?

Per te immaturum mortis adimus iter?

Tu vitis hominum crudelia pabula prebes,

Semina curarum de capite orta tuo.

Curæ hæ nonnè totius ferè vitæ tempus insumunt? neque enim cessant, opibus accumulatis, sed semper durant, immò semper crescunt, quantum ipsa pecunia crescit. Repleta est terra auro, & argento